

за рахунок інтенсифікації фотосинтетичної діяльності фітопланктону, у ставках спостерігається меліоративний ефект – не зростають за межі нормативних значень показники окисності води.

Застосування для інтенсифікації рибоводних процесів годівлі коропа також буде позитивно відображатися і на продуктивності товстолоба строкатого. Довгий час вважалося, що товстолоб строкатий може бути конкурентом коропа у споживанні комбікормів. Останні дослідження довели, що товстолоб строкатий, як і товстолоб білий, не здатен відфільтровувати гранули комбікормів. У товстолобів виявлена здатність до споживання дисперсних, дуже тонких фракцій комбікормів, які присутні у воді під час годівлі коропа. Таке використання комбікормів сестонофагами є позитивним у трансформації енергії алохтонної органічної речовини і пов'язане зі знищенням можливого забруднення води ставів пиловими частинками неживаних коропом залишків кормів, а також з використанням їх товстолобом у якості корму, чим скорочується довжина алохтонного трофічного ланцюга.

Отже, введення товстолоба строкатого у ставову полікультуру не тільки збільшує рибопродуктивність водойм, а має і меліоративний ефект.

УДК 636. 084.412

Коцула І., студентка II курсу магістратури спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Науковий керівник – Цвігун А.Т., доктор с.-г. наук, професор, член-кореспондент НААН України, Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН КОРМІВ ТЕЛЯТАМИ ПРИ ЗГОДОВУВАННІ СПЕЦІАЛЬНИХ БАЛАНСУЮЧИХ ДОБАВОК

Вирощування телят на відгодівлі у підсисний період є найбільш відповідальним і найважливішим з точки зору отримання високоякісної і дешевої яловичини. Це зумовлено тим, що в організмі теляти від народження до 6-8-місячного віку протікає інтенсивне відкладення білка (63,0 %) і незначне – жиру (26,5 %), тоді як з 15-місячного віку жиру відкладається майже в 1,5 рази більше, ніж білка. Такі вікові відмінності у трансформації поживних речовин у білок і жир зумовлюють різницю в затратах кормів на 1 кг приросту маси тіла у телят і молодняку, оскільки для відкладення жиру потрібно в 2,5 рази більше енергії кормів раціону, ніж для відкладення білка. Звідси стає зрозуміло: чим ефективнішим буде вирощування телят до 6-8-місячного віку, тим дешевшою і з меншими затратами кормів буде вироблена яловичина. Щоправда, цього можна досягти лише за умови достатнього рівня і збалансованості годівлі тварин.

Мета досліджень – розробити рецепти і встановити дози спеціальної балансуєчої білково-мінерально-вітамінної добавки до раціонів та вивчити їх вплив на використання поживних речовин кормів, продуктивність і кормову поведінку телят.

Об'єкт дослідження – телята в підсисний період, раціони, спеціальні балансуєчі добавки.

Предмет дослідження – рецепт і дози спеціальної балансуєчої добавки, хімічний склад та поживність кормів, раціонів, перетравність, доступність поживних речовин і енергії, показники газообміну та продуктивність піддослідних телят.

Розроблено рецепт спеціальної балансуєчої білково-мінерально-вітамінної добавки. Експериментально встановлено дози включення добавок в раціони телят з урахуванням сучасних норм годівлі

Введення в раціон БМВД у дозі 60 г/ кг сухої речовини однозначно сприяє покращенню у телят віком 90-110 та 180-200 днів перетравності органічної речовини на 1,7-2,1 %, сирого протеїну – 1,4-4,1, сирого жиру – 0,4-1,2 і сирих БЕР – на 2,7-3,0 %. З віком, у другу половину підсисного періоду, у телят знижується перетравність сирого протеїну (на 5-9 %), сирих БЕР (2-6 %) та органічної речовини (на 2-4 %), проте зростає перетравність синої клітковини (на 8-12 %), що можна пояснити посиленням функції рубця.

Використання БМВД у раціонах телят покращує забезпеченість їх мінеральними елементами, що однозначно, хоча і з невисокою імовірністю, збільшує засвоєння в тварин третьої-четвертої груп на 4,7-5,6 % кальцію та на 6,2-13,5 % фосфору в пасовищний період і підвищує відкладення фосфору у тілі тварин дослідних груп (42,37-46,18 проти 39,03 % у контролі), що свідчить про позитивний вплив на ці показники БМВД.

Дослідженнями газоенергетичного обміну в бичків і теличок віком 90-110 та 180-200 днів відмічено, що зі збільшенням дози БМВД у них спостерігається тенденція до збільшення вентиляції легенів, споживання кисню та зменшення теплопродукції у розрахунку на 1 кг обмінної маси від 2,1 до 10,0 %.

Оцінка обміну енергії за теплопродукцією і приростами маси тіла телят є прийнятною для теоретичних і практичних розрахунків, що підтверджується результатами фізіологічних дослідів. Зокрема, у розрахунку на 1 кг обмінної маси тіла бички у віці 90-110 днів, які отримували БМВД (60 г/ кг сухої речовини раціону), за рівнем обмінної енергії перевищували контроль у літній і зимовий періоди на 4,7 і 3,8 %, телички – на 2,1 і 0,2 %, за чистою енергією приросту – відповідно, на 21,3 і 19,5 та 19,4 і 16,1 % та поступалися перед ним за теплопродукцією на 1 кДж чистої енергії приросту – на 21,3 і 20,5 та 23,0 і 30,2 %. Аналогічна різниця вказаних показників відмічається також у віці телят 180-200 днів.

Балансування раціонів білково-мінерально-вітамінними добавками в дозах 30, 60 і 90 г/ кг сухої речовини підвищує середньодобові прирости м'ясних телят на підсисі на 10,8; 27,6 ($P>0,999$) і 30,3 % ($P>0,999$). За результатами виробничої перевірки, різниця у середньодобових приростах живої маси телят у віці 90-110 і 180-200 днів між дослідною і контрольною групами становила 22,1 і 25,2 % ($P>0,999$).

Для балансування за енергією, протеїном, мінеральними елементами і вітамінами раціонів телят за підсисного утримання використовувати спеціальну балансуєчу БМВД у дозі 60 г/ кг сухої речовини такого складу (у %): шрот соєвий – 70, висівки пшеничні – 12,5, сіль кухонна – 2,5, дикальційфосфат – 8,

сірка елементарна – 4, мінерально-вітамінний премікс – 3 (сірчанооксида мідь – 1,03; сірчаноокислий цинк – 7,77; сірчаноокислий кобальт – 0,16; сірчаноокислий марганець – 7,64; йодистий калій – 0,02; відеїн-D-430 сухий – 0,15; селеніт натрію – 0,002; висівки пшеничні – 83,23).

Список використаних джерел

1. Богданов Г. О. Годівля сільськогосподарських тварин / Г. О. Богданов. – К.: Вища школа, 2007. – 731 с.
2. Ібатуллін І.І., Жукорський О.М., Цвігун А.Т. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин. За науковою редакцією Ібатулліна І.І., Жукорського О.М. [довідник-посібник]. – Київ : Аграрна наука, 2016 – 336 с.
3. Норми, орієнтовні раціони та практичні поради з годівлі великої рогатої худоби [посібник]; за ред. І.І. Ібатуліна, В.І. Костенка /. – Житомир: ПП “Рута”, 2013. – 516 с.
4. Цвігун А.Т. Методологічні основи проектування норм годівлі норм годівлі худоби / А.Т. Цвігун, М.Г. Повозніков, С.М. Блюсюк, О.А. Цвігун // Зоотехнічна наука Поділля: історія, проблеми, перспективи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (22–24 травня 2013 р.). – Кам’янець-Подільський, 2013. – С. 127–130.

УДК 636:085.2

Кур’яновська А.В., студентка VI курсу спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Науковий керівник – Петрова О.І., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри ТВПТ, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ВПЛИВ СПЕЦІАЛЬНИХ КОМБІКОРМІВ НА ІНТЕНСИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ БУГАЙЦІВ ДО 6-МІСЯЧНОГО ВІКУ

Одним із факторів, що зумовлюють формування продуктивних якостей молочної худоби, є створення оптимальних умов її годівлі у період вирощування. Годівля молодняку має бути збалансованою за енергією, поживними і біологічно активними речовинами та, водночас, економною, оскільки у структурі собівартості одиниці приросту живої маси тварин не менше її половини припадає на вартість кормів.

У зв’язку з цим, метою наших досліджень є вивчення впливу згодовування спеціальних комбікормів „Малюк” та „Бузівок” на ріст і розвиток бугайців в молочний період.

Для досягнення поставленої мети протягом 2007-2008 рр. проводиться науково-господарський дослід в умовах СФГ “Аякс” Веселинівського району Миколаївської області. Для дослідів відібрали по 30 голів новонароджених бугайців української чорно-рябої молочної та червоної степової порід, з яких за принципом аналогів сформували контрольні і дослідні групи по 15 голів у кожній.

Тваринам контрольної групи до 2-місячного віку випоювали 250 кг незбираного молока. Об’ємісті і концентровані корми згодовували згідно з нормою. Телятам дослідної групи випоювали 180 кг незбираного молока, згодовували передстартерний і стартерний комбікорм, сіно. Енергетична цінність раціонів